

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Adalet Bakanı Sayın Abdülhamit GÜL tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 13.12.2021

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Grup Başkanvekili
Sürt Milletvekili

1 Ocak 2021'den itibaren uygulamaya başlanan iyi hal tespitinde 6 ayda bir idare ve gözlem kurulunca değerlendirmeye tabi tutulması uygulaması ile birlikte cezaevlerindeki koşullu salıverme şartları oluşmuş hükümlülerin idare ve gözlem kurulunun keyfi raporlarına binaen iyi halli sayılmadığı, koşullu salıverme hakkından faydalandırılmadığı ve bu kişiler içinde ağır hasta tutsakların da bulunduğu yönünde tarafıma çok sayıda mektup ve şikâyet ulaşmaktadır.

Tarafıma ulaşan bir başvuru da; Samsun Bafra Cezaevinde kalmakta olan Emrullah Kezer'e ilişkindir. Emrullah Kezer ile aynı dosyadan sanık olan ve aynı cezayı alan yani 7 yıl 6 ay hapis cezasına hükmedilen diğer dört sanık tahliye olmuşken, Emrullah Kezer tahliye edilmemiş, cezaevi ile ailesi tarafından yapılan şifahi görüşmelerde, "bu bir terörist kesinlikle 1 günü bile kalsa asla şartlı tahliyeden yararlanmayacak" denildiği ifade edilmiştir.

Emrullah Kezer hakkında daha evvel açlık grevine katıldığı gerekçesiyle disiplin cezaları verilmiş ve bu cezaların da infazı tamamlandıktan sonra, iyi hali iade edilmiştir. Hakkında başkaca disiplin cezası olmadığı ve iyi hali tespit edildiği halde koşullu salıverilme hakkını elde etmiş olmasına rağmen tahliyesi gerçekleştirilmemektedir. Henüz iyi hali tespit için komisyon dahi teşkil edilmemiş ve Kezer hakkında bir karar verilmemiş olmasına rağmen, koşullu salıverilme hakkının teslim edilmemesi hukuka aykırılık teşkil etmektedir. Hakkında bir karar olmaksızın bir mahpusun cezaevinde tutulması ve cezaevi idaresinin, mahpusun "terörist olduğu için çıkarılmadığı" yönündeki beyanı keyfi uygulamalara delalettir. Yine aile tarafından cezaevi infaz hakimi ile yapılan şifahi görüşmelerde de hakim tarafından bu kararın yanlış olduğu ancak kendisinin cezaevi kararını onaylayacağı yönündeki beyanı da hukukun devre dışı bırakıldığının açık göstergesidir.

İdare ve gözlem kurullarına verilen yetkinin genişliği, mahkûmların cezaevinde bulunma gerekçesi olan suç tiplerine, doğum yerlerine, kimliklerine varana dek çok geniş bir şekilde ele

alınmakta ve sübjektif kriterlere göre kararlar verilmektedir. Üstelik Emrullah Kezer örneğinde olduğu üzere bir komisyon kararına dahi gerek duymaksızın infaz koşullarını tamamlayan mahpusların hala cezaevinde tutuluyor oluşu izaha muhtaçtır. Geçtiğimiz ocak ayından bu yana çok sayıda mahpus, tahliye haklarını yasal olarak elde etmelerine karşın sübjektif gerekçelerle cezaevinde tutulmaya devam etmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Herhangi bir idari gözlem kurulu kararı olmaksızın cezaevinde tutulmaya devam edilen Emrullah Kezer'in hala cezaevinde tutuluyor olmasının hukuki izahı nedir?
- 2- Cezaevi görevlileri tarafından Kezer'in yakınlarına "bu bir terörist kesinlikle 1 günü bile kalsa asla şartlı tahliyeden yararlanmayacak" şeklinde beyanat verildiği iddiası doğru mudur? Cezaevi idaresinin Komisyon kararı olmaksızın bu yönde bir inisiyatif geliştirmesi mümkün müdür? Cezaevi yönetimi hangi yasal dayanak bağlamında Kezer'i tahliye etmemektedir?
- 3- Cezaevi infaz yargıcının, bahse konu kararın yanlış olduğunu bildiğini, ancak yine de cezaevi idaresi tarafından verilen kararı onaylayacağına dair iddia doğru mudur? Şayet bu iddia doğru ise yargıçlar, cezaevi idaresi tarafından alınan kararları, yasaların üzerinde mi görmektedir?
- 4- Emrullah Kezer hakkında verilen disiplin cezalarının infazını tamamladığı ve iyi hal koşullarının kendisine iade edildiği halde neden tahliye edilmemektedir?
- 5- İdari gözlem kurullarının kararlarına dair Bakanlığınıza kaç şikayet başvurusu yapılmıştır?
- 6- Halihazırda idari gözlem kurullarının menfi kararları nedeniyle, infaz koşulları gerçekleştiği halde cezaevlerinde tutulan mahpus sayısı nedir? Suç tiplerine göre dağılım ne şekildedir?
- 7- İdari gözlem kurulları tarafından verilen bir karar olmaksızın, şartlı tahliye koşullarını tamamladığı halde cezaevlerinde tutulan mahpus sayısı nedir? Suç tiplerine göre dağılım ne şekildedir?
- 8- İdari gözlem kurullarının yetkilerini daraltan yeni bir uygulamaya geçilmesi gündeminizde olacak mıdır?
- 9- İdari gözlem kurullarının verdikleri kararlarda keyfiyete yönelimlerinin olup olmadığı Bakanlık tarafından denetlenmekte midir?
- 10- Keyfi kararların verilmesi yahut Emrullah Kezer örneğinde olduğu üzere, komisyon kararı dahi olmaksızın tahliyeye müsaade etmeyen sorumlular hakkında idari ve adli soruşturma başlatılması gündeminizde olacak mıdır?